

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/70720,Setna-rocznica-urodzin-por-inz-lzydora-genczy-wspolzalozyciela-i-przywodcy-jaszczurki.html>
25.04.2024, 11:09

Setna rocznica urodzin por. inż. Izydora Genczy, współzałożyciela i przywódcy „Jaszczurki” - Gdańsk, 10 maja 2019

W setną rocznicę urodzin por. inż. Izydora Genczy, współzałożyciela i przywódcy konspiracyjnej organizacji młodzieżowej „Jaszczurka” na Kociewiu, kwiaty na jego grobie (Kwatera Kombatantów na Cmentarzu Garnizonowym w Gdańsku) złożyli dyrektor Oddziału IPN w Gdańsku prof. Mirosław Golon, Krzysztof Filip (pracownik OBBH, wnuk I. Genczy) oraz Daniel Sieczkowski (pracownik OBEN).

Izydor Gencza – ur. 10 maja 1919 r. w Zelgoszczy (pow. Starogard). Tam w 1941 r. wraz z Pawłem Wyczyńskim i Zygmuntem Bączkowskim założył konspiracyjną organizację młodzieżową „Jaszczurka”, której od 1942 r. przewodził. Uczestnik akcji sabotażowych, wywiadowczych i propagandowych wymierzonych w okupanta. Od 1943 r. żołnierz Armii Krajowej. Konspirował w oddziałach Wehrmachtu na terenie III Rzeszy, skąd zbiegł do Amerykanów. Po wojnie rozpracowywany przez starogardzką i gdańską bezpiekę. Po ukończeniu w 1956 r. Politechniki Gdańskiej pracował jako inżynier budownictwa ogólnego ze specjalnością instruktor budowlany. Zajmował stanowiska kierownicze, m.in. na Politechnice Gdańskiej, w „Mostostalu” i Stoczni Północnej. W 1981 r. przeszedł na emeryturę.

Był działaczem społecznym i katolickim. W latach 1962–1979 należał do Komitetu Osiedlowego w Gdańsku-Nowym Porcie, gdzie pomagał mieszkańcom jako specjalista budowlany. Działał w zespole prelegentów Kurii Biskupiej w Gdańsku oraz przy swojej parafii pw. św. Jadwigi Śląskiej w Gdańsku-Nowym Porcie. W 1973 r. był audytorem II Synodu Gdańskiego. Amatorsko zajmował się zielarstwem i bioenergoterapią. Doczekał się dzieci, wnuków i prawnuków. Wielokrotnie nagradzany, m.in. odznaką „Za zasługi dla Miasta Gdańska” (1973), Krzyżem Armii Krajowej (1995) i medalem „Za zasługi dla Starogardu Gdańskiego” (2016). Laureat nagrody honorowej „Świadek Historii” IPN (2016). Zmarł 8 lutego 2017 r. w Gdańsku. Został pochowany w Kwaterze Kombatantów na gdańskim cmentarzu garnizonowym.